

Kostas Gabrėnas

Liaudies skulptorius, dailidė **Kostas Gabrėnas** gimė 1877 01 06/18 Lukošiškyje. Kilęs iš mažžemių. Tėvas buvo daraktorius. Jau ankstyvoje vaikystėje piemenaudamas pradėjo drožti žaislus, sulaukęs 20-ies ėmėsi daryti kryžius ir šventųjų skulptūreles. Pirmas svarbesnis darbas – Uldukių kaimo kryžius (1899). 1904 m. atvyko į Peterburgą ir keletą metų dirbo baldų fabrike. Grįžęs į Lietuvą, keliavo iš vietos į vietą, dirbo Šiauliuose, Joniškyje, Žagarėje, Kuršėnuose, Šilo Pavėžupyje (pas Putvinskis, kur atliko rūmų remontą, padarė stilingai ornamentuotą verandą). Į gimtinę grįžo tik prasidėjus Pirmajam pasauliniam karui. Kaip nuolatinis meistras dirbo įrengiant Kupiškio bažnyčią. Pats pasistatė gyvenamąjį namą ir kitus pastatus „nė į nieką nepanašius“. Pirtis turėjo prieangį su balkonėliu, sodybą juosė daili tvorelė su bokštelių formos vartais, išpjaustytais gėlių ornamentais. Savo sodyboje dirbo tik laisvu nuo užsakymų laiku, tad gyvenamojo namo taip ir nespėjo užbaigti. Dirbdavo ypač skrupulingai ir sąžiningai, dėl to didžiama užsakovų jį laikė „ilgadarbiu“. 1920–1930 m. prijausdamas laisvamaniams buvo nustojęs drožti šventųjų skulptūreles, bet vėliau, mokytojo Felikso Žikario paskatintas, vėl grįžo prie šio darbo. 1930 m. išdrožė Vytauto Didžiojo skulptūrą, kuri rodyta Žemės ūkio parodoje ir pelnė specialų pagyrimo raštą. Bendradarbiavo su jaunu skulptoriumi Juozu Kėdainiu. Mirė 1953 04 11 Šapaluose (Kupiškio r.). Palaidotas Kupiškėje. Pirmasis Kosto Gabrėno kūrybą atrado ir aprašė kraštotyrininkas Juozas Petrulis.